

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
ŠVIETIMO, MOKSLO IR KULTŪROS SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR.
I-1179 2, 11, 14, 16, 17, 18 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO
(TAP-16-1069(4), TAIS-16-2610(6))**

2016-08-24 Nr. NV-2676

Vilnius

Projekto rengėjas – Kultūros ministerija.

Projekto tikslas, esmė:

- Perkelti 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012, nuostatas į Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą. Direktyva pakeitė 1993 m. kovo 15 d. Tarybos direktyvą 93/7/EEB dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kurios nuostatos buvo perkeltos į Įstatymą ir Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo taisyklės, patvirtintas Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr. 1107.
- Patikslinti Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatas, prailginant terminą (nuo vieno iki dviejų metų), per kurį valstybė gali išpirkti kultūrinę vertę turinčius antikvarinius daiktus;
- Patikslinama „kultūros objekto sąvoka“;
- Nustatomas ilgesnis terminas, per kurį prašančiosios valstybės narės kompetetingoms valdžios institucijoms sudaromos sąlygos patikrinti, ar surastas kilnojamas daiktas yra ieškomas kultūros objektas;
- Patikslintos Įstatymo 17 straipsnio nuostatos, siekiant aiškiai nustatyti, kad neteisėtai iš kitų užsienio valstybių išvežti kultūros objektai, esantys Lietuvos Respublikoje, užsienio valstybėms grąžinami vadovaujantis tarptautinių sutarčių nuostatomis.

Derinimas

Projektas patikslintas pagal Ministerijų atstovų pasitarimo išvadą, pateiktą 2016 m. liepos 5 d. Ministerijų atstovų pasitarimo protokole Nr. 27. Taip pat Projektas papildomai patikslintas pagal Teisingumo ministerijos 2016 m. rugpjūčio 24 d. rašte Nr.(1.6.)2T-1003 pateiktą pastabą.

Dalykinio vertinimo išvada

Teikiamas projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Švietimo, mokslo ir kultūros skyriaus patarėja

Nomeda Poderienė

Nomeda Poderienė, tel. 8 706 61 816, el. p. nomeda.poderiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-08-24 Nr. S1-294

DĖL PATIKSLINTO LIETUVOS RESPUBLIKOS KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1179 2, 11, 13, 14, 16, 17, 18 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Kultūros ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 11, 13, 14, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau - Įstatymo projektas).

Teikiamas Įstatymo projektas papildomai buvo patikslintas pagal Teisingumo ministerijos 2016 m. rugpjūčio 24 d. raštu Nr.(1.6.)2T-1003 pateiktas pastabas.

Patikslintą Įstatymo projektą parengė Kultūros ministerijos Kultūros politikos departamento (direktorė Regina Jasklevičienė, tel. (8 5) 219 3415, regina.jaskleviciene@lrkm.lt) Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus (vedėja Irma Grigaitienė, tel. (8 5) 219 3459, irma.grigaitiene@lrkm.lt) vyriausiasis specialistas Mindaugas Žolynas tel. (8 5) 219 3460, mindaugas.zolynas@lrkm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 11, 13, 14, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 12 lapų.

2. Teisingumo ministerijos 2016 m. rugpjūčio 24 d. rašto Nr.(1.6.)2T-1003 kopija, 1 lapas.

Kultūros ministras

Šarūnas Birutis

M.Žolynas, tel. (8 5) 219 3460, el. paštas: mindaugas.zolynas@lrkm.lt

Atkurtai
Lietuvai

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ
APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1179 2, 11, 13, 14, 16, 17, 18 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMUI**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

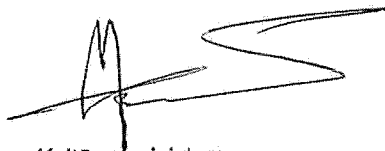
Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 11, 13, 14, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti kultūros ministrą Šarūną Birutį, o jam negalint dalyvauti – kultūros viceministrą Romą Jarockį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

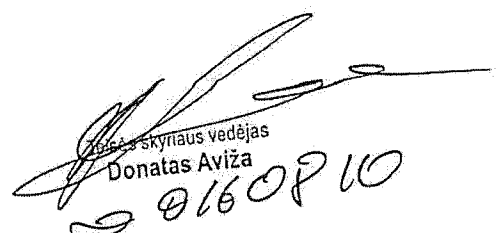
Kultūros ministras

Kultūros ministras

Šarūnas Birutis

2016.08.10

Užrašų skyriaus vedėjas
Donatas Aviža
20160810

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS
ĮSTATYMO NR. I-1179 2, 11, 13, 14, 16, 17, 18 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 11, 13, 14, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau - Įstatymo projektas) parengtas įgyvendinant 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OJ 2014 L 159, p. 1) (toliau - Direktyva).

Direktyva pakeitė 1993 m. kovo 15 d. Tarybos direktyvą 93/7/EEB dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo (OJ 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 4 tomas, p. 399) (toliau - Tarybos direktyva 93/7/EEB), kurios nuostatos buvo perkeltos į Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą (toliau - Įstatymas) ir Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr. 1107 „Dėl Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau - Taisyklės).

Pažymėtina, kad į Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymą (Nr. XII-1293), buvo perkelta tik dalis Direktyvos nuostatų.

Įstatymo projekto tikslai:

- 1) perkelti pilnai naujas Direktyvos nuostatas tik į Įstatymą;
- 2) patikslinti Įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatas, prailginant terminą, per kurį valstybė gali išpirkti kultūrinę vertę turinčius antikvarinius daiktus;
- 3) patikslinti Įstatymo 17 straipsnio nuostatas, siekiant aiškiai nustatyti neteisėtai išvežtų kultūros objektų grąžinimo Europos Sąjungos valstybėms narėms ir trečiosioms užsienio valstybėms reglamentavimą.
- 4) patikslinti Europos Sąjungos valstybių narių pavadinimo santrumpą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projektą parengė Kultūros ministerijos Kultūros politikos departamento (direktorė Regina Jaskėlevičienė, tel. 219 3415, regina.jaskeleviciene@lrkm.lt) Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus (vedėja I.Grigaitienė, tel. 2193459) vyriausiasis specialistas M.Žolynas (tel. 2193460).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai.

Įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad neišdavus leidimo negrąžinamai išvežti iš Lietuvos Respublikos kultūrinę vertę turintį antikvarinį daiktą, šis antikvarinis daiktas gali būti valstybės išperkamas per vienus metus.

Iki 2015 m. gruodžio 18 d. galiojusios Tarybos direktyvos 93/7/EEB nuostatos įgyvendino Įstatymas ir Taisyklės. Dalį nuo 2015 m. gruodžio 19 d. įsigaliojusios Direktyvos nuostatų šiuo metu taip pat įgyvendina Įstatymas ir Taisyklės. Kita dalis Direktyvos nuostatų šiuo metu nėra perkelta į nacionalinius teisės aktus.

Įstatymo 16 straipsnyje nustatytos esminės sąlygos, kada Europos Sąjungos valstybė narė gali kreiptis į Lietuvos Respubliką dėl neteisėtai išvežto kultūros objekto grąžinimo.

Įstatymo 17 straipsnyje nustatyta, kad užsienio valstybėms kultūros objektai, esantys Lietuvos Respublikoje, grąžinami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, jeigu kitaip nenustato tarptautinės sutartys, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir užsienio valstybė, kuri kreipėsi dėl kultūros objektų grąžinimo.

Įstatymo 18 straipsnyje nustatyta Lietuvos Respublikos įgaliota institucija, priimanti prašymus dėl neteisėtai išvežtų kultūros objektų grąžinimo, ir šios institucijos funkcijos.

Taisyklės perkelia Tarybos direktyvoje 93/7/EEB nustatytas sąvokas, kultūros objekto apibrėžimą, Lietuvos Respublikos įgalios institucijos funkcijas, prašančiosios valstybės narės centrinės valdžios institucijos kreipimosi į Lietuvos Respublikos kompetentingą teisimą ir kompensacijų bei išlaidų už grąžinamą kultūros objektą padengimo nuostatas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymo projektu siūloma Įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą, per kurį valstybė gali išpirkti kultūrinę vertę turintį antikvarinį daiktą, prailginti nuo vieno iki dvejų metų. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 14 straipsnis nustato, jog neišdavus leidimo išvežti iš Lietuvos Respublikos kultūrinę vertę turinčio antikvarinio daikto, šis daiktas turi būti Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės išperkamas, šis pakeitimas sudarytų galimybę asignavimų valdytojams laiku suplanuoti lėšų poreikį antikvarinių daiktų išpirkimui.

Atsižvelgiant į tai, kad Direktyva priimta iš dalies patikslinus ir papildžius Tarybos direktyvos 93/7/EEB nuostatas, Įstatymo projektu taip pat nesiūloma esminių iki šiol galiojančio teisinio reguliavimo pakeitimų. Įstatymo projekte patikslinama „kultūros objekto“ sąvoka ir „neteisėtai iš Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės teritorijos išvežtos kilnojamosios kultūros vertybės ar kultūros objekto“ sąvoka. Iš Taisyklių į Įstatymo projektą perkeliama sąvokos „prašančioji valstybė narė“, „trečioji užsienio valstybė“, „valstybė narė, į kurią kreipiamasi“, „kultūros objekto grąžinimas“, „visuomeninės kolekcijos“.

Vadovaujantis Direktyva, Įstatymo projekte nustatomas ilgesnis terminas, per kurį prašančiosios valstybės narės kompetentingoms valdžios institucijoms sudaromos sąlygos patikrinti, ar surastas kilnojamas daiktas yra ieškomas kultūros objektas. Į Įstatymo projektą perkeliama nauja Direktyvos nuostata dėl Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotų institucijų bendradarbiavimo naudojantis specialiai kultūros vertybėms pritaikytu Vidaus rinkos informacinės sistemos (toliau – IMI) moduliu.

Atsižvelgiant į tai, kad į Įstatymą perkeliama dauguma esminių Taisyklių nuostatų, Įstatymo projektu siūloma atsisakyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatomos neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo tvarkos, kuri buvo numatyta Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje.

Įstatymo projektu siūloma patikslinti Įstatymo 17 straipsnį, nustatant, kad neteisėtai iš trečiosios užsienio valstybės išvežti kultūros objektai, esantys Lietuvos Respublikoje, jai grąžinami vadovaujantis tarptautinių sutarčių nuostatomis. Atsisakoma nuorodos į Lietuvos Respublikos įstatymus, nes, išskyrus kultūros objektų grąžinimą Europos Sąjungos valstybėms narėms pagal Direktyvą ir jos nuostatas perkeliantį Įstatymą, kultūros objektų grąžinimą kitoms valstybėms reglamentuojančias nuostatas Lietuva yra priėmusi ratifikuodama tarptautinius susitarimus - 1970 m. UNESCO Nelegalaus kultūros vertybių įvežimo, išvežimo ir nuosavybės teisės perdavimo uždraudimo priemonių konvenciją ir 1995 m. UNIDROIT konvenciją dėl pavogtų ar neteisėtai išvežtų kultūros objektų.

Iš Taisyklių į Įstatymo projektą perkeliama nuostatos, reglamentuojančios kompensacijų savininkui už teismo sprendimu valstybei narei grąžinamus kultūros objektus, mokėjimo atvejus bei kai kurios Lietuvos Respublikos įgalios institucijos funkcijos, kurių iki šiol nebuvo Įstatyme.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu),

galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įstatymo projekto priėmimas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymo projekto priėmimas poveikio verslo sąlygoms bei jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Naujų įstatymų priimti, galiojančių keisti ar pripažinti juos netekusiais galios nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų visų reikalavimų, atitinka bendrinės kalbos normas. Siekiant įgyvendinti Direktyvą, Įstatymo projektas papildomas Direktyvoje apibrėžtomis sąvokomis. Naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai iki pateikimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei bus įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis bei Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Iki įstatymo įsigaliojimo Vyriausybė turės priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 31 d. nutarimo Nr. 1107 „Dėl Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą „Dėl Kompensacijos už neteisėtai išvežtų kultūros objektų grąžinimo tvarkos patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Šio Įstatymo projekto įgyvendinimui papildomų biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Nėra.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai žodžiai – „kultūros objektas“, „kultūros paveldas“, „kultūros vertybė“, „paveldo apsauga“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Kultūros ministras
Šarūnas Birutis
2016.08.10

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1179 2, 11, 13,
14, 16, 17, 18 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

20 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Antikvariniai daiktai** – visi prieš 50 metų ir anksčiau sukurti kilnojamieji žmogaus veiklos medžiaginiai kūriniai ir kiti kilnojamieji daiktai ar jų dalys, nesvarbu, kokia jų kultūrinė vertė.

2. **Europos Sąjungos valstybė narė** – bet kuri Europos Sąjungos valstybė narė arba Europos ekonominės erdvės valstybė.

3. **Kilnojamosios kultūros vertybės** – pagal paskirtį ir prigimtį kilnojamieji žmogaus veiklos medžiaginiai kūriniai ir kiti kilnojamieji daiktai, turintys kultūrinę vertę ir įtraukti į valstybinę kilnojamosios kultūros vertybių apskaitą.

4. **Kilnojamosios kultūros vertybės apsaugos reglamentas** – dokumentas, nustatantis saugojimo, priežiūros ir naudojimo reikalavimus konkrečiai kilnojamajai kultūros vertybei.

5. **Kilnojamosios kultūros vertybės pasas** – dokumentas, kuriame įrašomi pagrindiniai duomenys apie kilnojamąją kultūros vertybę, kultūros ministro įsakymo įrašyti vertybę į Kultūros vertybių registrą išrašas, fotonuotraukos ar (ir) kita vizualinė medžiaga, informacija apie atliktus restauravimo ir konservavimo darbus, buvimo vietos ir savininkų pasikeitimus.

6. **Kilnojamųjų kultūros vertybių apsauga** – visuma techninių ir organizacinių priemonių, kuriomis siekiama kilnojamąsias kultūros vertybes išsaugoti dabartinei ir ateities kartoms.

7. **Konservavimas** – tyrimais pagrįsti veiksmai, kurių tikslas – sustabdyti naikinantį ar žalingą poveikį kilnojamajai kultūros vertybei ir sustvirtinti autentiškumo požymius, apsaugoti kilnojamąją kultūros vertybę nuo savaiminio gedimo.

8. **Kultūrinė vertė** – kilnojamojo daikto ar jo dalies savybė, vertinga etniniu, archeologiniu, istoriniu, meniniu, moksliniu, techniniu, religiniu, estetiniu, memorialiniu ar kitu požiūriu.

9. **Kultūros objektas** - kilnojamoji kultūros vertybė, kitas kilnojamas daiktas, turintis kultūrinę vertę, ar kilnojamas daiktas, Europos Sąjungos valstybėje narėje pagal nacionalinės teisės aktus arba administracines procedūras priskirtas nacionalinėms meno, istorijos ar archeologijos vertybėms.

10. **Kultūros objekto grąžinimas** – fizinis kultūros objekto grąžinimas į prašančiosios valstybės narės teritoriją.

11. **Kultūros paminklas** – kilnojamoji kultūros vertybė, įrašyta į Kultūros vertybių registrą, turinti ypatingą kultūrinę vertę, šio įstatymo nustatyta tvarka paskelbta kultūros paminklu.

12. **Neteisėtai iš Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės teritorijos išvežti kultūros objektai** – kultūros objektai, išvežti pažeidžiant Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės arba trečiosios užsienio valstybės nacionalinių vertybių apsaugą reglamentuojančius teisės aktus, 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto (kodifikuota redakcija) (OL 2009 L 39, p. 1) arba pasibaigus kultūros objektų teisėto laikino išvežimo laikotarpiui, negrąžinti į

Lietuvos Respubliką, Europos Sąjungos valstybę narę arba trečiąją užsienio valstybę arba negrąžinti pažeidus kitą tokį laikiną išvežimą reglamentuojančią sąlygą.

13. **Prašančioji valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė, iš kurios teritorijos kultūros objektas neteisėtai išvežtas.

14. **Restauravimas** – tyrimais pagrįsti veiksmai, kurių tikslas – atskleisti kultūrinę vertę pašalinant pažeidimus, gedimus, užkonservuojant ir atkuriant trūkstamas dalis.

15. **Trečioji užsienio valstybė** – bet kuri užsienio valstybė, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė.

16. **Valstybinė kilnojamųjų kultūros vertybių apskaita** – kilnojamojo daikto, turinčio kultūrinę vertę, įrašymas į Kultūros vertybių registrą, į muziejų ir bibliotekų, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, ir į muziejų ir bibliotekų, kurių dalininkai yra valstybė ar savivaldybė ir kiti viešieji juridiniai asmenys, (toliau – muziejai ir bibliotekos) ir Nacionalinio dokumentų fondo apskaitos dokumentus, kultūros vertybių duomenų tvarkymas ir saugojimas.

17. **Visuomeninės kolekcijos** – kolekcijos, kurios nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikos valstybei ar savivaldybėms arba pagal Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus apibrėžiamos kaip visuomeninės, priklauso Europos Sąjungos valstybei narei arba Europos Sąjungos valstybių narių vietinės ar regioninės valdžios institucijai arba Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtam ir pagal tos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus viešuoju laikomam juridiniam asmeniui, kurio savininkė arba dalyvė yra valstybė (jos institucijos) arba vietinės ar regioninės valdžios institucija arba daugiau nei pusę jo finansavimo skiria valstybės ar regioninės ar vietos valdžios institucijos.

18. Kitos šio įstatymo sąvokos atitinka Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.“

2 straipsnis. Įstatymo 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tirti, konservuoti ir restauruoti kilnojamąsias kultūros vertybes, taip pat vertybę, kuri yra viena iš nekilnojamojo kultūros paveldo statinio vertingųjų savybių, ir dailės nekilnojamojo kultūros paveldo objektus gali tik Kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos atestuoti restauratoriai, turintys atitinkamas kvalifikacines kategorijas. Europos Sąjungos valstybės narės subjektų, įgijusių teisę teikti atitinkamas paslaugas savo valstybėje narėje, profesinė kvalifikacija pripažįstama Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. Įstatymo 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos ar Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėmis, arba Lietuvos Respublikoje ar Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo, kita organizacija, ar jų filialai ir (arba) trečiosiose užsienio valstybėse įsteigtų juridinių asmenų ar kitų organizacijų filialai Lietuvos Respublikoje (toliau – ūkio subjektas) prekiauti antikvariniais daiktais, įrašytais į Kultūros vertybių registrą ar sukurtais (pagamintais) iki 1800 metų, gali gavę Kultūros paveldo departamento išduotą licenciją (toliau – licencija). Šie reikalavimai taikomi ir parduodant antikvarinius daiktus elektroninėmis priemonėmis. Licencijų išdavimo tvarką ir prekybos antikvariniais daiktais tvarką nustato Vyriausybė. Licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka, licencijas išduoda, apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinimą įspėja, licencijos galiojimą sustabdo, licencijos galiojimo sustabdymą panaikina ir licencijos galiojimą panaikina Kultūros paveldo departamentas Vyriausybės nustatyta licencijų išdavimo tvarka. Pirkti, parduoti, mainyti, dovanoti, įkeisti, išnuomoti, suteikti panaudai archeologinius radinius ar kitaip perleisti nuosavybės arba valdymo teises į juos draudžiama,

išskyrus archeologinius radinius, kurie teisėtai įgyti kitose valstybėse ir įvežti į Lietuvos Respubliką, taip pat archeologinius radinius, kurie perleidžiami nacionaliniam, respublikiniam ar savivaldybės muziejui, arba tarp šių muziejų yra perduodami ir priimami laikinam ar ilgam saugojimui, arba pagal šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalies nuostatas išmokamas atlyginimas asmenims už atsitiktinai rastus archeologinius radinius, turinčius istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę, arba pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 straipsnio 5 dalį atlyginama už visuomenės poreikiams paimamus lobius, kuriuose yra archeologinių radinių. Įvežant į Lietuvos Respubliką užsienio valstybėse teisėtai įgytus archeologinius radinius, būtina turėti ir iki išvežimo iš Lietuvos Respublikos saugoti jų įsigijimą patvirtinančius dokumentus, kuriuose būtų nurodytas įsigyto archeologinio radinio pavadinimas, individualūs jo požymiai, įsigijimo vieta, data.“

4 straipsnis. Įstatymo 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu leidimas negražinamai išvežti iš Lietuvos Respublikos antikvarinį daiktą neišduodamas, kultūrinę vertę turintis antikvarinis daiktas savininko sutikimu gali būti siūlomas įrašyti į Kultūros vertybių registrą arba Vyriausybės nustatyta tvarka per dvejus metus valstybės išperkamas. Jeigu Kilnojamųjų kultūros vertybių išvežimo taryba nustato, kad norimas išvežti antikvarinis daiktas nėra reikšmingas Lietuvos kultūros paveldui, savininko prašymu išduodamas leidimas šį antikvarinį daiktą išvežti negražinamai.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Į Kultūros vertybių registrą įrašytą arba muziejuje ar bibliotekoje saugomą kilnojamąją kultūros vertybę iš Lietuvos Respublikos negražinamai išvežti draudžiama. Ji gali būti išvežta tik laikinai (iš Europos Sąjungos muitų teritorijos – iki 3 metų, į kitas Europos Sąjungos valstybes nares – pareiškėjo nurodytam laikui, bet ne ilgesniam kaip 10 metų), turint Kultūros paveldo departamento išduotą leidimą. Kultūros paveldo departamentas, gavęs rašytinį motyvuotą prašymą dėl šio termino pratęsimo, turi teisę jį pratęsti iki 12 mėnesių. Jeigu Kultūros paveldo departamentas yra nustatęs, per kiek laiko grąžinti laikinai išvežtas kilnojamąsias kultūros vertybes, jų savininkas per mėnesį nuo jų grąžinimo į Lietuvos Respubliką turi apie tai raštu pranešti Kultūros paveldo departamentui. Leidimo negražinamai išvežti arba leidimo laikinai išvežti iš Lietuvos Respublikos kilnojamąsias kultūros vertybes ir antikvarinius daiktus galiojimo laikas – ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo leidimo išdavimo. Jeigu išduoto leidimo galiojimo laikas baigiasi leidimu nepasinaudojus, pareiškėjas jį privalo grąžinti Kultūros paveldo departamentui.“

5 straipsnis. Įstatymo 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Kultūros objektų grąžinimas Europos Sąjungos valstybėms narėms

1. Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybių narių išvežti į Lietuvos Respubliką kultūros objektai grąžinami tai valstybei, kuri kreipiasi dėl jų grąžinimo, kai Lietuvos Respublikos teismas priima atitinkamą sprendimą. Prašančioji valstybė narė ieškinį teismui gali pareikšti dėl kultūros objekto, kuris buvo neteisėtai išvežtas iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos nuo 1993 m. sausio 1 d., praėjus ne daugiau kaip 30 metų nuo kultūros objekto neteisėto išvežimo iš prašančiosios valstybės narės teritorijos.

2. Ieškinys dėl grąžinimo gali būti pareikštas Lietuvos Respublikos teismui ne vėliau kaip per trejus metus nuo tos dienos, kai prašančioji valstybė narė, sužinojo kultūros objekto buvimo vietą, jo savininko ar valdytojo tapatybę. Prašančioji valstybė narė, kuri kreipiasi dėl kultūros objekto grąžinimo, kartu su ieškiniu turi pateikti:

- 1) dokumentą, kuriame aprašomas daiktas ir konstatuojama, kad tai yra kultūros objektas;
- 2) prašančiosios valstybės narės įgaliotų valdžios institucijų pareiškimą, kad šis kultūros objektas buvo neteisėtai išvežtas iš jos teritorijos.

3. Europos Sąjungos valstybės narės ieškinys dėl kultūros objektų grąžinimo gali būti pareiškiamas praėjus ne daugiau kaip 75 metams nuo kultūros objekto neteisėto išvežimo iš Europos Sąjungos valstybės narės, kuri dėl to kreipėsi, teritorijos tais atvejais, kai Europos Sąjungos valstybėse narėse kultūros objektai sudaro visuomeninių kolekcijų dalį arba priklauso bažnytinių ar kitų religinių apeigų įstaigų inventoriams, kuriems taikomos ypatingos apsaugos nuostatos pagal atitinkamus Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus. Lietuvos Respublikos su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis sudarytuose dvišaliuose susitarimuose gali būti numatytas ilgesnis kaip 75 metai terminas grąžinimo procesui pradėti.

4. Teismo procesas dėl grąžinimo negali būti pradėtas, jei tuo momentu, kai jis turi būti pradėtas, kultūros objekto išvežimas iš prašančiosios valstybės narės teritorijos nebėra neteisėtas.

5. Lietuvos Respublikos teismas priima sprendimą grąžinti prašančiajai valstybei narei neteisėtai išvežtą kultūros objektą ir jo savininkui ir (arba) valdytojui iš prašančiosios valstybės narės priteisia tokią kompensaciją, kuri pagal bylos aplinkybes laikoma teisinga, jeigu šis savininkas ir (arba) valdytojas įrodo, kad įsigydamas kultūros objektą, buvo pakankamai rūpestingas ir apdairus. Nustatant, ar savininkas ir (arba) valdytojas buvo pakankamai rūpestingas ir apdairus, atsižvelgiama į visas kultūros objekto įsigijimo aplinkybes, visų pirma į kultūros objekto kilmės dokumentus, leidimus išvežti, kurių reikia pagal prašančiosios valstybės narės teisės aktus, savininko ir (arba) valdytojo reputaciją, sumokėtą kainą, tai, ar savininkas ir (arba) valdytojas ieškojo informacijos kuriame nors prieinamame pavogtų kultūros objektų registre, ir visą kitą svarbią informaciją, kurią jis būtų galėjęs pagrįstai gauti, arba į tai, ar jis ėmėsi bet kokių kitų veiksmų, kurių tokiomis aplinkybėmis būtų ėmėsis protingas asmuo. Dovanojimo arba paveldėjimo atveju savininko ir (arba) valdytojo padėtis nėra palankesnė nei asmens, iš kurio jis tą kultūros objektą tuo būdu įsigijo.

6. Teisinga kompensacija mokama, teismo sprendimo vykdymo ir neteisėtai išvežto kultūros objekto fizinio išsaugojimo patirtos išlaidos padengiamos nepažeidžiant prašančiosios valstybės narės teisės imtis tinkamų veiksmų ir atsiimti šias sumas iš asmenų, atsakingų už tokį neteisėtai išvežto kultūros objekto išvežimą iš jos teritorijos.

7. Grąžinus kultūros objektą, nuosavybės teisę į jį reglamentuoja prašančiosios valstybės narės teisė.

8. Šis įstatymas nedaro poveikio teismo procesui civilinėje arba baudžiamojoje byloje, kurį pagal Lietuvos Respublikos nacionalinės teisės aktus gali pradėti prašančioji valstybė narė ir (arba) pavogto kultūros objekto savininkas.“

6 straipsnis. Įstatymo 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. Kultūros objektų grąžinimas trečiosioms užsienio valstybėms

Neteisėtai iš trečiųjų užsienio valstybių išvežti kultūros objektai, esantys Lietuvos Respublikoje, trečiosioms užsienio valstybėms grąžinami vadovaujantis dvišalių sutarčių ir tarptautinių sutarčių, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir trečioji užsienio valstybė, kuri kreipėsi dėl kultūros objektų grąžinimo, nuostatomis. Neteisėtai iš Lietuvos Respublikos į trečiąsias užsienio valstybes išvežti kultūros objektai grąžinami vadovaujantis dvišalių sutarčių ir tarptautinių sutarčių, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir trečioji užsienio valstybė, nuostatomis“.

7 straipsnis. Įstatymo 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos veiksmai vykdant kultūros objektų grąžinimą

1. Kultūros ministerija yra Lietuvos Respublikos įgaliota institucija, priimanti šio įstatymo 16 ir 17 straipsniuose nurodytų Europos Sąjungos valstybių narių ir trečiųjų užsienio valstybių prašymus dėl neteisėtai išvežtų kultūros objektų grąžinimo.

2. Kultūros ministerija, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai ar tarptautinės sutartys, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir besikreipianti Europos Sąjungos valstybė narė ar trečioji užsienio valstybė nustato kitaip:

1) prašančiosios valstybės narės prašymu ieško neteisėtai iš jos teritorijos išvežto kultūros objekto, identifikudama jos savininko arba valdytojo tapatybę;

2) praneša suinteresuotoms valstybėms apie Lietuvos Respublikos teritorijoje rastą kultūros objektą, jei yra pagrindas manyti, kad jis buvo neteisėtai išvežtas iš Europos Sąjungos valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės teritorijos;

3) bendradarbiaudama su prašančiąja valstybe nare imasi reikiamų priemonių, kad neteisėtai išvežtas kultūros objektas būtų išsaugotas fiziškai;

4) sudaro sąlygas prašančiosios valstybės narės įgaliotoms valdžios institucijoms patikrinti, ar atitinkamas kilnojamas daiktas yra kultūros objektas, su sąlyga, kad patikrinimas atliekamas per 6 mėnesius nuo šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto pranešimo gavimo dienos. Per nurodytą laiką neatlikus šio patikrinimo, šio straipsnio 2 dalies 3 ir 6 punktai netaikomi;

5) bendradarbiauja su prašančiąja valstybe nare kultūros objektų grąžinimo klausimais;

6) imasi reikiamų priemonių, kad užkirstų kelią bet kokiam veiksmui, kuriuo siekiama išvengti kultūros objekto grąžinimo procedūros;

7) tarpininkauja prašančiajai valstybei narei ir savininkui (arba) valdytojui kultūros objektų grąžinimo klausimais;

8) informuoja kitų Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotas valdžios institucijas apie prašančiosios valstybės narės iškeltą bylą dėl atitinkamo kultūros objekto grąžinimo.

3. Kultūros ministerija turi teisę iš prašančiosios valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės reikalauti kompensacijos už grąžinamus prašančiajai valstybei narei ar trečiajai užsienio valstybei kultūros objektus, įtrauktus į muziejų, bibliotekų ir Nacionalinio dokumentų fondo apskaitos dokumentus.

4. Kultūros ministerija kreipiasi su prašymu į Europos Sąjungos valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės įgaliotą instituciją dėl neteisėtai iš Lietuvos Respublikos teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, informuoja, kad buvo pradėtas teismo procesas siekiant užtikrinti atitinkamo kultūros objekto grąžinimą, nurodo teismo proceso pradėjimo pagrindą ir rūpinasi jį kultūros objektų susigrąžinimu. Europos Sąjungos valstybės narės teismui priėmus sprendimą grąžinti Lietuvos Respublikai neteisėtai išvežtą kultūros objektą ir priteisus teisingą kompensaciją esamam kultūros objekto savininkui ir (arba) valdytojui, Lietuvos Respublika kompensaciją sumoka atgavusi neteisėtai išvežtą kultūros objektą. Lietuvos Respublika taip pat padengia sprendimo grąžinti neteisėtai išvežtą kultūros objektą vykdymo ir neteisėtai išvežto kultūros objekto fizinio išsaugojimo išlaidas. Kompensacijos už neteisėtai išvežtų kultūros objektų grąžinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

5. Kultūros ministerija, siekdama bendradarbiauti ir konsultuotis su Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotomis valdžios institucijomis, naudojasi 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2008/49/EB (VRI reglamentas) (OL 2012 L316, p.1) nustatytu specialiai kultūros vertybėms pritaikytu Vidaus rinkos informacinės sistemos (toliau – IMI) moduliui.

6. Informacija IMI modulyje keičiamasi laikantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatytų asmens duomenų ir privatumo apsaugos teisinių nuostatų.

7. Kultūros ministerija kas penkerius metus teikia Europos Komisijai ataskaitą dėl šio įstatymo įgyvendinimo.“

8 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pakeisti įstatymo priedo 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

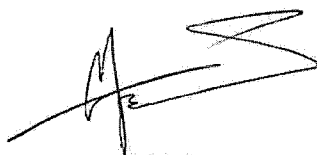
„1. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL 2014 L 159, p. 1).“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas 2 metų terminas taikomas tų antikvarinių daiktų išpirkimui, dėl kurių išpirkimo savininkai sutikimą pateikė po šio įstatymo įsigaliojimo.
3. Šio įstatymo 7 straipsniu Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 4 punkte įtvirtintas 6 mėnesių terminas taikomas prašančiosios valstybės narės įgaliotoms valdžios institucijoms, kurios Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytą pranešimą gavo po šio įstatymo įsigaliojimo.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įsigaliojimui reikalingus įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministras
Šarūnas Birutis
2016.08.23

*Tėsis šlyviai specialisti
t.e. šlyviai vedėjo parūgas
Sabina Polinka
2016-08-24
Birutis*

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1179 2, 11, 13,
14, 16, 17, 18 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

20 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Antikvariniai daiktai – visi prieš 50 metų ir anksčiau sukurti kilnojamieji žmogaus veiklos medžiaginiai kūriniai ir kiti kilnojamieji daiktai ar jų dalys, nesvarbu, kokia jų kultūrinė vertė.

2. Europos Sąjungos valstybė narė – bet kuri Europos Sąjungos valstybė narė arba Europos ekonominės erdvės valstybė.

3. Kilnojamosios kultūros vertybės – pagal paskirtį ir prigimtį kilnojamieji žmogaus veiklos medžiaginiai kūriniai ir kiti kilnojamieji daiktai, turintys kultūrinę vertę ir įtraukti į valstybinę kilnojamųjų kultūros vertybių apskaitą.

4. Kilnojamosios kultūros vertybės apsaugos reglamentas – dokumentas, nustatantis saugojimo, priežiūros ir naudojimo reikalavimus konkrečiai kilnojamajai kultūros vertybei.

5. Kilnojamosios kultūros vertybės pasas – dokumentas, kuriame įrašomi pagrindiniai duomenys apie kilnojamąją kultūros vertybę, kultūros ministro įsakymo įrašyti vertybę į Kultūros vertybių registrą išrašas, fotonuotraukos ar (ir) kita vizualinė medžiaga, informacija apie atliktus restauravimo ir konservavimo darbus, buvimo vietos ir savininkų pasikeitimus.

6. Kilnojamųjų kultūros vertybių apsauga – visuma techninių ir organizacinių priemonių, kuriomis siekiama kilnojamąsias kultūros vertybes išsaugoti dabartinei ir ateities kartoms.

7. Konservavimas – tyrimais pagrįsti veiksmai, kurių tikslas – sustabdyti naikinantį ar žalingą poveikį kilnojamajai kultūros vertybei ir sustvirtinti autentiškumo požymius, apsaugoti kilnojamąją kultūros vertybę nuo savaiminio gedimo.

8. Kultūrinė vertė – kilnojamojo daikto ar jo dalies savybė, vertinga etniniu, archeologiniu, istoriniu, meniniu, moksliniu, techniniu, religiniu, estetiniu, memorialiniu ar kitu požiūriu.

9. Kultūros objektas - antikvarinis daiktas, kilnojamoji kultūros vertybė, ar kitas kilnojamas daiktas, turintis kultūrinę vertę, ar kilnojamas daiktas, Europos Sąjungos valstybėje narėje pagal nacionalinės teisės aktus arba administracines procedūras priskirtas nacionalinėms meno, istorijos ar archeologijos vertybėms.

10. Kultūros objekto grąžinimas – fizinis kultūros objekto grąžinimas į prašančiosios valstybės narės teritoriją.

11. Kultūros paminklas – kilnojamoji kultūros vertybė, įrašyta į Kultūros vertybių registrą, turinti ypatingą kultūrinę vertę, šio įstatymo nustatyta tvarka paskelbta kultūros paminklu.

12. Neteisėtai iš Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės teritorijos išvežtos išvežti kilnojamosios kultūros vertybės ar kiti kultūros objektai – kilnojamosios kultūros vertybės ar kiti kultūros objektai, išvežti pažeidžiant Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės arba trečiosios užsienio valstybės kilnojamųjų kultūros vertybių ar kitų kultūros objektų nacionalinių vertybių apsaugą reglamentuojančius teisės aktus, 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto (kodifikuota redakcija) (OL 2009 L 39, p. 1) arba pasibaigus kilnojamųjų kultūros vertybių ar kitų kultūros objektų teisėto laikino išvežimo laikotarpiui, negrąžinti į Lietuvos

Respubliką, Europos Sąjungos valstybę narę arba trečiąją užsienio valstybę arba išvežti pažeidus kitus teisės aktų nustatytus reikalavimus negražinti pažeidus kitą tokį laikiną išvežimą reglamentuojančią sąlygą.

13. Prašančioji valstybė narė – Europos Sąjungos valstybė narė, iš kurios teritorijos kultūros objektas neteisėtai išvežtas.

~~11.~~ **14. Restauravimas** – tyrimais pagrįsti veiksmai, kurių tikslas – atskleisti kultūrinę vertę pašalinant pažeidimus, gedimus, užkonservuojant ir atkuriant trūkstamas dalis.

15. Trečioji užsienio valstybė – bet kuri užsienio valstybė, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė

~~12.~~ **16. Valstybinė kilnojamųjų kultūros vertybių apskaita** – kilnojamojo daikto, turinčio kultūrinę vertę, įrašymas į Kultūros vertybių registrą, į muziejų ir bibliotekų, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, ir į muziejų ir bibliotekų, kurių dalininkai yra valstybė ar savivaldybė ir kiti viešieji juridiniai asmenys, (toliau – muziejai ir bibliotekos) ir Nacionalinio dokumentų fondo apskaitos dokumentus, kultūros vertybių duomenų tvarkymas ir saugojimas.

17. Visuomeninės kolekcijos – kolekcijos, kurios nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikos valstybei ar savivaldybėms arba pagal Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus apibrėžiamos kaip visuomeninės, priklauso Europos Sąjungos valstybei narei arba Europos Sąjungos valstybių narių vietinės ar regioninės valdžios institucijai arba Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtam ir pagal tos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus viešuoju laikomam juridiniam asmeniui, kurio savininkė arba dalyvė yra valstybė (jos institucijos) arba vietinės ar regioninės valdžios institucija arba daugiau nei pusę jo finansavimo skiria valstybės ar regioninės ar vietos valdžios institucijos.

18. Kitos šio įstatymo sąvokos atitinka Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.“

2 straipsnis. Įstatymo 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tirti, konservuoti ir restauruoti kilnojamąsias kultūros vertybes, taip pat vertybę, kuri yra viena iš nekilnojamojo kultūros paveldo statinio vertingųjų savybių, ir dailės nekilnojamojo kultūros paveldo objektus gali tik Kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos atestuoti restauratoriai, turintys atitinkamas kvalifikacines kategorijas. ~~Kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar kitos Europos ekonominės erdvės valstybės (toliau – valstybė narė)~~ subjektų, įgijusių teisę teikti atitinkamas paslaugas savo valstybėje narėje, profesinė kvalifikacija pripažįstama Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. Įstatymo 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos ar **Europos Sąjungos valstybės narės** pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo **Europos Sąjungos valstybėse narėse** teisėmis, arba Lietuvos Respublikoje ar **Europos Sąjungos valstybėje narėje** įsteigtas juridinis asmuo, kita organizacija, ar jų filialai ir (arba) **trečiosiose užsienio valstybėse** įsteigtų juridinių asmenų ar kitų organizacijų filialai Lietuvos Respublikoje (toliau – ūkio subjektas) prekiauti antikvariniais daiktais, įrašytais į Kultūros vertybių registrą ar sukurtais (pagamintais) iki 1800 metų, gali gavę Kultūros paveldo departamento išduotą licenciją (toliau – licencija). Šie reikalavimai taikomi ir parduodant antikvarinius daiktus elektroninėmis priemonėmis. Licencijų išdavimo tvarką ir prekybos antikvariniais daiktais tvarką nustato Vyriausybė. Licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka, licencijas išduoda, apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinimą įspėja, licencijos galiojimą sustabdo, licencijos galiojimo sustabdymą panaikina ir licencijos galiojimą panaikina Kultūros paveldo departamentas Vyriausybės nustatyta licencijų išdavimo tvarka. Pirkti, parduoti, mainyti, dovanoti, įkeisti, išnuomoti, suteikti panaudai

archeologinius radinius ar kitaip perleisti nuosavybės arba valdymo teises į juos draudžiama, išskyrus archeologinius radinius, kurie teisėtai įgyti kitose valstybėse ir įvežti į Lietuvos Respubliką, taip pat archeologinius radinius, kurie perleidžiami nacionaliniam, respublikiniam ar savivaldybės muziejui, arba tarp šių muziejų yra perduodami ir priimami laikinam ar ilgam saugojimui, arba pagal šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalies nuostatas išmokamas atlyginimas asmenims už atsitiktinai rastus archeologinius radinius, turinčius istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę, arba pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 straipsnio 5 dalį atlyginama už visuomenės poreikiams paimamus lobius, kuriuose yra archeologinių radinių. Įvežant į Lietuvos Respubliką kitose užsienio valstybėse teisėtai įgytus archeologinius radinius, būtina turėti ir iki išvežimo iš Lietuvos Respublikos saugoti jų įsigijimą patvirtinančius dokumentus, kuriuose būtų nurodytas įsigyto archeologinio radinio pavadinimas, individualūs jo požymiai, įsigijimo vieta, data.“

4 straipsnis. Įstatymo 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu leidimas negražinamai išvežti iš Lietuvos Respublikos antikvarinį daiktą neišduodamas, kultūrinę vertę turintis antikvarinis daiktas savininko sutikimu gali būti siūlomas įrašyti į Kultūros vertybių registrą arba Vyriausybės nustatyta tvarka per **dvejus** metus valstybės išperkamas. Jeigu Kilnojamųjų kultūros vertybių išvežimo taryba nustato, kad norimas išvežti antikvarinis daiktas nėra reikšmingas Lietuvos kultūros paveldui, savininko prašymu išduodamas leidimas šį antikvarinį daiktą išvežti negražinamai.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Į Kultūros vertybių registrą įrašytą arba muziejuje ar bibliotekoje saugomą kilnojamąją kultūros vertybę iš Lietuvos Respublikos negražinamai išvežti draudžiama. Ji gali būti išvežta tik laikinai (iš Europos Sąjungos muitų teritorijos – iki 3 metų, į kitas **Europos Sąjungos valstybes nares** – pareiškėjo nurodytam laikui, bet ne ilgesniam kaip 10 metų), turint Kultūros paveldo departamento išduotą leidimą. Kultūros paveldo departamentas, gavęs rašytinį motyvuotą prašymą dėl šio termino pratęsimo, turi teisę jį pratęsti iki 12 mėnesių. Jeigu Kultūros paveldo departamentas yra nustatęs, per kiek laiko grąžinti laikinai išvežtas kilnojamąsias kultūros vertybes, jų savininkas per mėnesį nuo jų grąžinimo į Lietuvos Respubliką turi apie tai raštu pranešti Kultūros paveldo departamentui. Leidimo negražinamai išvežti arba leidimo laikinai išvežti iš Lietuvos Respublikos kilnojamąsias kultūros vertybes ir antikvarinius daiktus galiojimo laikas – ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo leidimo išdavimo. Jeigu išduoto leidimo galiojimo laikas baigiasi leidimu nepasinaudojus, pareiškėjas jį privalo grąžinti Kultūros paveldo departamentui.“

5 straipsnis. Įstatymo 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Kultūros objektų grąžinimas Europos Sąjungos valstybėms narėms

~~1. Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.~~

~~2. 1. Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybių narių išvežti į Lietuvos Respubliką kultūros objektai grąžinami tai valstybei, kuri kreipiasi dėl jų grąžinimo, kai Lietuvos Respublikos teismas priima atitinkamą sprendimą. Prašančioji valstybė **narė** ieškinį teismui gali pareikšti dėl kultūros objekto, kuris buvo neteisėtai išvežtas iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos nuo 1993 m. sausio 1 d., praėjus ne daugiau kaip 30 metų nuo kultūros objekto neteisėto išvežimo iš besikreipiančios Europos Sąjungos prašančiosios valstybės narės teritorijos.~~

~~3. 2. Ieškinys dėl grąžinimo gali būti pareikštas Lietuvos Respublikos teismui ne vėliau kaip per trejus metus nuo tos dienos, kai Europos Sąjungos prašančioji valstybė narė, kuri kreipėsi, nustatė sužinojo kultūros objektų objekto buvimo vietą, jų jo savininką arba valdytoją savininko~~

ar valdytojo tapatybę. Prašančioji valstybė narė, kuri kreipiasi dėl kultūros objekto grąžinimo, kartu su ieškiniu turi pateikti:

- 1) dokumentą, kuriame aprašomas daiktas ir konstatuojama, kad tai yra kultūros objektas;
- 2) prašančiosios valstybės narės ~~įgaliotų kompetentingų~~ valdžios institucijų pareiškimą, kad šis kultūros objektas buvo neteisėtai išvežtas iš jos teritorijos.
- 3) ~~dokumentą (informaciją), patvirtinantį (patvirtinančią) kultūros objekto buvimo vietą, savininką ar valdytoją.~~

4. 3. Europos Sąjungos valstybės narės ieškinys dėl kultūros objektų grąžinimo gali būti pareiškiamas praėjus ne daugiau kaip 75 metams nuo kultūros objekto neteisėto išvežimo iš Europos Sąjungos valstybės narės, kuri dėl to kreipėsi, teritorijos tais atvejais, kai Europos Sąjungos valstybėse narėse kultūros objektai sudaro neatskiriama ~~visuomeninių~~ **kolekcijų** dalį valstybei narei, valstybės narės vietinei ar regioninei valdžios institucijai arba valstybėje narėje esančiam ir pagal tos valstybės narės teisės aktus viešuoju laikomam juridiniam asmeniui, kurio dalyvė yra valstybė arba vietinė ar regioninė valdžios institucija, arba yra jų finansuojama, nuosavybės teise priklausančių kolektyvų, įtrauktų į muziejų, valstybės archyvų arba bibliotekų saugomų kolektyvų apskaitos dokumentus, arba yra religiniai kultūros objektai priklauso bažnytinių ar kitų religinių apeigų įstaigų inventoriams, kuriems taikomos ypatingos apsaugos nuostatos pagal atitinkamus Europos Sąjungos valstybės narės įstatymus teisės aktus. Lietuvos Respublikos su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis sudarytuose dvišaliuose susitarimuose gali būti numatytas ilgesnis kaip 75 metai terminas grąžinimo procesui pradėti.

4. Teismo procesas dėl grąžinimo negali būti pradėtas, jei tuo momentu, kai jis turi būti pradėtas, kultūros objekto išvežimas iš prašančiosios valstybės narės teritorijos nebėra neteisėtas.

5. Lietuvos Respublikos teismas priima sprendimą grąžinti prašančiajai valstybei narei neteisėtai išvežtą kultūros objektą ir jo savininkui ir (arba) valdytojui iš prašančiosios valstybės narės priteisia tokią kompensaciją, kuri pagal bylos aplinkybes laikoma teisinga, jeigu šis savininkas ir (arba) valdytojas įrodo, kad įsigydamas kultūros objektą, buvo pakankamai rūpestingas ir apdairus. Nustatant, ar savininkas ir (arba) valdytojas buvo pakankamai rūpestingas ir apdairus, atsižvelgiama į visas kultūros objekto įsigijimo aplinkybes, visų pirma į kultūros objekto kilmės dokumentus, leidimus išvežti, kurių reikia pagal prašančiosios valstybės narės teisės aktus, savininko ir (arba) valdytojo reputaciją, sumokėtą kainą, tai, ar savininkas ir (arba) valdytojas ieškojo informacijos kuriame nors prieinamame pavogtų kultūros objektų registre, ir visą kitą svarbią informaciją, kurią jis būtų galėjęs pagrįstai gauti, arba į tai, ar jis ėmėsi bet kokių kitų veiksmų, kurių tokiomis aplinkybėmis būtų ėmėsis protingas asmuo. Dovanojimo arba paveldėjimo atveju savininko ir (arba) valdytojo padėtis nėra palankesnė nei asmens, iš kurio jis tą kultūros objektą tuo būdu įsigijo.

6. Teisinga kompensacija mokama, teismo sprendimo vykdymo ir neteisėtai išvežto kultūros objekto fizinio išsaugojimo patirtos išlaidos padengiamos nepažeidžiant prašančiosios valstybės narės teisės imtis tinkamų veiksmų ir atsiimti šias sumas iš asmenų, atsakingų už tokį neteisėtai išvežto kultūros objekto išvežimą iš jos teritorijos.

7. Grąžinus kultūros objektą, nuosavybės teisę į jį reglamentuoja prašančiosios valstybės narės teisė.

8. ~~Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo direktyva~~ Šis įstatymas nedaro poveikio teismo procesui civilinėje arba baudžiamojoje byloje, kurį pagal Lietuvos Respublikos nacionalinės teisės aktus gali pradėti prašančioji valstybė narė ir (arba) pavogto kultūros objekto savininkas.“

6 straipsnis. Įstatymo 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. Kultūros objektų grąžinimas trečiosioms užsienio valstybėms

Neteisėtai iš trečiųjų užsienio valstybių išvežti kultūros objektai, esantys Lietuvos Respublikoje, trečiosioms užsienio valstybėms kultūros objektai, esantys Lietuvos Respublikoje, grąžinami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, jeigu kitaip nenustato vadovaujantis dvišalių sutarčių ir tarptautinės sutartys tarptautinių sutarčių, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir trečioji užsienio valstybė, kuri kreipėsi dėl kultūros objektų grąžinimo, nuostatomis. Neteisėtai iš Lietuvos Respublikos į trečiąsias užsienio valstybes išvežti kultūros objektai grąžinami vadovaujantis dvišalių sutarčių ir tarptautinių sutarčių, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir trečioji užsienio valstybė, nuostatomis“.

7 straipsnis. Įstatymo 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos veiksmai vykdant kultūros objektų grąžinimą

1. Kultūros ministerija yra Lietuvos Respublikos įgaliota institucija, priimanti šio įstatymo 16 ir 17 straipsniuose nurodytų Europos Sąjungos valstybių narių ir trečiųjų užsienio valstybių prašymus dėl neteisėtai išvežtų kultūros objektų grąžinimo.

2. Kultūros ministerija, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai ar tarptautinės sutartys, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir besikreipianti Europos Sąjungos valstybė narė ar trečioji užsienio valstybė nustato kitaip:

1) prašančiosios valstybės narės prašymu ieško imasi reikiamų priemonių, kad neteisėtai iš jos teritorijos išvežtas išvežto kultūros objektas objekto, būtų surastas ir nustatytas identifikudama jo savininkas jo savininko arba valdytojas valdytojo tapatybę;

2) praneša suinteresuotoms valstybėms apie Lietuvos Respublikos teritorijoje rastą kultūros objektą, jei yra pagrindas manyti, kad jis buvo neteisėtai išvežtas iš Europos Sąjungos valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės teritorijos;

3) bendradarbiaudama su prašančiąja valstybe nare imasi reikiamų priemonių, kad neteisėtai išvežtas kultūros objektas būtų išsaugotas fiziškai;

4) sudaro sąlygas prašančios prašančiosios užsienio valstybės narės kompetentingoms įgaliotoms valdžios institucijoms patikrinti, ar atitinkamas kilnojamasis daiktas yra kultūros objektas, su sąlyga, kad patikrinimas atliekamas per 6 mėnesius nuo šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto pranešimo gavimo dienos. Per nurodytą laiką neatlikus šio patikrinimo, šio straipsnio 2 dalies 3 ir 6 punktai netaikomi;

5) bendradarbiauja su prašančiąja užsienio valstybe nare kultūros objektų grąžinimo klausimais;

6) imasi reikiamų priemonių, kad užkirstų kelią bet kokiam veiksmui, kuriuo siekiama išvengti kultūros objekto grąžinimo procedūros;

7) tarpininkauja prašančiąjai valstybei narei ir savininkui (arba) valdytojui kultūros objektų grąžinimo klausimais;

8) informuoja kitų Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotas valdžios institucijas apie prašančiosios valstybės narės iškeltą bylą dėl atitinkamo kultūros objekto grąžinimo.

3. Kultūros ministerija turi teisę iš prašančiosios valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės reikalauti kompensacijos už grąžinamus prašančiąjai valstybei narei ar trečiajai užsienio valstybei kultūros objektus, įtrauktus į muziejų, bibliotekų ir Nacionalinio dokumentų fondo apskaitos dokumentus.

4. Kultūros ministerija kreipiasi su prašymu į Europos Sąjungos valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės įgaliotą instituciją dėl neteisėtai iš Lietuvos Respublikos teritorijos išvežtų kilnojamųjų kultūros vertybių ir kitų kultūros objektų grąžinimo, informuoja, kad buvo pradėtas teismo procesas siekiant užtikrinti atitinkamo kultūros objekto grąžinimą, nurodo

teismo proceso pradėjimo pagrindą ir rūpinasi jų kultūros objektų susigrąžinimu. Europos Sąjungos valstybės narės teismui priėmus sprendimą grąžinti Lietuvos Respublikai neteisėtai išvežtą kultūros objektą ir priteisus teisingą kompensaciją esamam kultūros objekto savininkui ir (arba) valdytojui, Lietuvos Respublika kompensaciją sumoka atgavusi neteisėtai išvežtą kultūros objektą. Lietuvos Respublika taip pat padengia sprendimo grąžinti neteisėtai išvežtą kultūros objektą vykdymo ir neteisėtai išvežto kultūros objekto fizinio išsaugojimo išlaidas. Kompensacijos už neteisėtai išvežtų kultūros objektų grąžinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

5. Kultūros ministerija, siekdama bendradarbiauti ir konsultuotis su Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotomis valdžios institucijomis, naudojasi 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2008/49/EB (VRI reglamentas) (OL 2012 L316, p.1) nustatytu specialiai kultūros vertybėms pritaikytu Vidaus rinkos informacinės sistemos (toliau – IMI) moduliui.

6. Informacija IMI modulyje keičiamasi laikantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatytų asmens duomenų ir privatumo apsaugos teisinių nuostatų.

7. Kultūros ministerija kas penkerius metus teikia Europos Komisijai ataskaitą dėl šio įstatymo įgyvendinimo.“

8 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pakeisti įstatymo priedo 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

1. 1993 m. kovo 15 d. Tarybos direktyva 93/7/EEB dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 4 tomas, p. 399) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2001 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/38/EB (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 12 tomas, p. 40)

„1. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL 2014 L 159, p. 1).“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

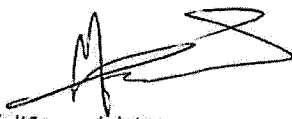
2. Šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas 2 metų terminas taikomas tų antikvarinių daiktų išpirkimui, dėl kurių išpirkimo savininkai sutikimą pateikė po šio įstatymo įsigaliojimo.

3. Šio įstatymo 7 straipsniu Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 4 punkte įtvirtintas 6 mėnesių terminas taikomas prašančiosios valstybės narės įgaliotoms valdžios institucijoms, kurios Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytą pranešimą gavo po šio įstatymo įsigaliojimo.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įsigaliojimui reikalingus įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministras
Šarūnas Birutis
2016 08 23

*Tėsiu skyriaus
vyriausioji specialistė
E. C. skyriaus vadovė patvirta
Rabina Polinska
2016-08-24*

DIREKTYVOS 2014/60/ES IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

Direktyvos 2014/60/ES nuostatos	Nacionalinių teisės aktų nuostatos	Direktyvos perkėlimo ir įgyvendinimo lygis
2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OJ 2014 L 159, p. 1) (toliau – Direktyva)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas Nr. VIII-1864 (toliau – Kodeksas) 2. Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 11, 13, 14, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau - Pakeitimo įstatymo projektas) 3. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas Nr. I-430 (nauja įstatymo redakcija Nr. XI-1209) (toliau – Biudžeto įstatymas) 	
1 straipsnis Ši direktyva taikoma 2 straipsnio 1 punkte nurodytų kultūros objektų, valstybės narės priskirtų nacionalinėms vertybėms arba apibrėžtų kaip nacionalinės vertybės, kurie buvo neteisėtai išvežti iš tos valstybės narės teritorijos, grąžinimui.	Nuostata perkėlimo nereikalauja	
2 straipsnio 1 dalis 1. kultūros objektas – objektas, kurį valstybė narė iki neteisėto jo išvežimo iš tos valstybės narės teritorijos arba po jo pagal nacionalinės teisės aktus arba administracines procedūras priskiria nacionalinėms meno, istorijos ar archeologijos vertybėms, kaip apibrėžta SESV 36 straipsnyje, arba apibrėžia kaip vieną iš tokių vertybių;	Pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 9 dalis 9. Kultūros objektas – kilnojamoji kultūros vertybė, kitas kilnojamas daiktas, turintis kultūrinę vertę, ar kilnojamas daiktas, Europos Sąjungos valstybėje narėje pagal nacionalinės teisės aktus arba administracines procedūras priskirtas nacionalinėms meno, istorijos ar archeologijos vertybėms.	Visiškas

<p>2 straipsnio 2 dalis</p> <p>2. neteisėtai išvežta (-as) iš valstybės narės teritorijos:</p> <p>a) išvežta (-as) iš valstybės narės teritorijos pažeidžiant jos nacionalinių vertybių apsaugos taisykles arba Reglamentą (EB) Nr. 116/2009 arba</p> <p>b) negrąžinta (-as) pasibaigus teisėto laikino išvežimo laikotarpiui arba pažeidus kitą tokį laikiną išvežimą reglamentuojančią sąlygą;</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 12 dalis</p> <p>12. Neteisėtai iš Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės teritorijos išvežti kultūros objektai – kultūros objektai, išvežti pažeidžiant Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės arba trečiosios užsienio valstybės nacionalinių vertybių apsaugą reglamentuojančius teisės aktus, 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto (kodifikuota redakcija) (OJ 2009 L 39, p. 1) arba pasibaigus kultūros objektų teisėto laikino išvežimo laikotarpiui, negrąžinti į Lietuvos Respubliką, Europos Sąjungos valstybę narę arba trečiąją užsienio valstybę arba negrąžinti pažeidus kitą tokį laikiną išvežimą reglamentuojančią sąlygą.</p>	Visiškas
<p>2 straipsnio 3 dalis</p> <p>3. prašančioji valstybė narė – valstybė narė, iš kurios teritorijos kultūros objektas buvo neteisėtai išvežtas;</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 13 dalis</p> <p>13. Prašančioji valstybė narė – Europos Sąjungos valstybė narė, iš kurios teritorijos kultūros objektas neteisėtai išvežtas.</p>	Visiškas
<p>2 straipsnio 4 dalis</p> <p>4. valstybė narė, į kurią kreipiamasi – valstybė narė, kurios teritorijoje yra neteisėtai iš kitos valstybės narės teritorijos išvežtas kultūros objektas;</p>	Nuostata perkėlimo nereikalauja	
<p>2 straipsnio 5 dalis</p> <p>5. grąžinimas – fizinis kultūros objekto grąžinimas į prašančiosios valstybės narės teritoriją</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 10 dalis</p> <p>10. Kultūros objekto grąžinimas – fizinis kultūros objekto grąžinimas į prašančiosios valstybės narės teritoriją.</p>	Visiškas
<p>2 straipsnio 6 dalis</p> <p>6. valdytojas – asmuo, fiziškai turintis kultūros objektą kaip savą</p>	<p>Kodekso 4.37 straipsnis. Nuosavybės teisės sąvoka</p> <p>1. Nuosavybės teisė – tai teisė savo nuožiūra, nepažeidžiant įstatymų ir kitų asmenų teisių ir interesų, valdyti, naudoti nuosavybės teisės objektą ir juo disponuoti.</p>	Visiškas

<p>2 straipsnio 7 dalis</p> <p>7. turėtojas – asmuo, fiziškai turintis tretiesiems asmenims priklausančią kultūros objektą</p>	<p>Kodekso 4.22 straipsnis. Daikto valdymas</p> <p>1. Daikto valdymu, kaip savarankiška daiktine teise, kuri yra pagrindas nuosavybės teisei pagal įgyjamąją senatį įgyti, laikomas faktinis daikto turėjimas turint tikslą jį valdyti kaip savą.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>2 straipsnio 8 dalis</p> <p>8. visuomeninės kolekcijos – kolekcijos, pagal tos valstybės narės teisės aktus apibrėžiamos kaip visuomeninės, kurios nuosavybės teise priklauso tai valstybei narei, tos valstybės narės vietos ar regioninei valdžios institucijai arba tos valstybės narės teritorijoje esančiai institucijai, jeigu tokia institucija nuosavybės teise priklauso tos valstybės narės arba vietos ar regioninės valdžios institucijai arba yra didžiąja dalimi jų finansuojama.</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 17 dalis</p> <p>17. Visuomeninės kolekcijos – kolekcijos, kurios nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikos valstybei ar savivaldybėms arba pagal Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus apibrėžiamos kaip visuomeninės, priklauso Europos Sąjungos valstybei narei arba Europos Sąjungos valstybių narių vietinės ar regioninės valdžios institucijai arba Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtam ir pagal tos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus viešuoju laikomam juridiniam asmeniui, kurio savininkė arba dalyvė yra valstybė (jos institucijos) arba vietinės ar regioninės valdžios institucija arba daugiau nei pusę jo finansavimo skiria valstybės ar regioninės ar vietos valdžios institucijos.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>3 straipsnis</p> <p>Kultūros objektai, kurie buvo neteisėtai išvežti iš valstybės narės teritorijos, yra grąžinami šioje direktyvoje numatyta tvarka ir aplinkybėmis.</p>	<p>Nuostata perkėlimo nereikalauja</p>	
<p>4 straipsnio 1 pastraipa</p> <p>Kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar kelias centrines valdžios institucijas, kad jos atliktų šioje direktyvoje numatytas funkcijas</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsnio 1 dalis</p> <p>1. Kultūros ministerija yra Lietuvos Respublikos įgaliota institucija, priimanti šio įstatymo 16 ir 17 straipsniuose nurodytų Europos Sąjungos valstybių narių ir trečiųjų užsienio valstybių prašymus dėl neteisėtai išvežtų kultūros objektų grąžinimo.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>4 straipsnio 2 ir 3 pastraipos</p> <p>Valstybės narės informuoja Komisiją apie visas jų pagal šį straipsnį paskirtas centrines valdžios institucijas.</p>	<p>Nuostata perkėlimo nereikalauja</p>	

<p>Komisija tų centrinių valdžios institucijų sąrašą ir visus su jomis susijusius pakeitimus skelbia Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C serijoje.</p>		
<p>5 straipsnis</p> <p>Valstybių narių centrinės valdžios institucijos bendradarbiauja ir skatina konsultacijas tarp valstybių narių kompetentingų nacionalinių valdžios institucijų. Pastarosios institucijos visų pirma:</p> <p>1.prašančiosios valstybės narės prašymu ieško neteisėtai iš jos teritorijos išvežto nurodyto kultūros objekto, identifikuojamos jo valdytoją ir (arba) turėtoją. Prašyme turi būti pateikta visa informacija, reikalinga siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vykdyti paiešką, visų pirma faktinė arba numanoma objekto buvimo vieta;</p> <p>2.tais atvejais, kai jų teritorijoje rastas kultūros objektas ir jei yra pagrįstų priežasčių manyti, kad jis buvo neteisėtai išvežtas iš kitos valstybės narės teritorijos, apie tai praneša suinteresuotoms valstybėms narėms;</p> <p>3.sudaro galimybę prašančiosios valstybės narės kompetentingoms valdžios institucijoms patikrinti, ar atitinkamas objektas yra kultūros objektas, su sąlyga, kad šis patikrinimas atliekamas per šešis mėnesius nuo 2 punkte nurodyto pranešimo dienos. Per nurodytą laiką neatlikus šio patikrinimo, 4 ir 5 punktai nebetaikomi;</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsnio 2 ir 5 dalys</p> <p>2. Kultūros ministerija, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai ar tarptautinės sutartys, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir besikreipianti Europos Sąjungos valstybė narė ar trečioji užsienio valstybė nustato kitaip:</p> <p>1) prašančiosios valstybės narės prašymu ieško neteisėtai iš jos teritorijos išvežto kultūros objekto, identifikudama jos savininko arba valdytojo tapatybę;</p> <p>2) praneša suinteresuotoms valstybėms apie Lietuvos Respublikos teritorijoje rastą kultūros objektą, jei yra pagrindas manyti, kad jis buvo neteisėtai išvežtas iš Europos Sąjungos valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės teritorijos;</p> <p>3) bendradarbiaudama su prašančiąja valstybe nare imasi reikiamų priemonių, kad neteisėtai išvežtas kultūros objektas būtų išsaugotas fiziškai;</p> <p>4) sudaro sąlygas prašančiosios valstybės narės įgaliotoms valdžios institucijoms patikrinti, ar atitinkamas kilnojamasis daiktas yra kultūros objektas, su sąlyga, kad patikrinimas atliekamas per 6 mėnesius nuo šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto pranešimo gavimo dienos. Per nurodytą laiką neatlikus šio patikrinimo, šio straipsnio 2 dalies 3 ir 6 punktai netaikomi;</p> <p>5) bendradarbiauja su prašančiąja valstybe nare kultūros objektų grąžinimo klausimais;</p> <p>6) imasi reikiamų priemonių, kad užkirstų kelią bet kokiam veiksmui, kuriuo siekiama išvengti kultūros objekto grąžinimo procedūros;</p> <p>7) tarpininkauja prašančiajai valstybei narei ir savininkui (arba) valdytojui kultūros objektų grąžinimo klausimais;</p>	<p>Dalinis.</p> <p>Pastaba:</p> <p>Direktyvos 5 str. 6 dalies 2 sakinio nuostatos dėl palankesnių sąlygų (arbitražo ir pan.) nebus perkliamos. Laikomasi nuomonės, kad teismo procesas yra pakankama priemonė Direktyvos tikslams pasiekti.</p> <p>Pastaba:</p> <p>Sąvoka „reikiamos priemonės“ (7 str. 2 dalies 6 punktas) apima ir „visas būtinas</p>

<p>4.bendradarbiaudamos su suinteresuota valstybe nare, imasi visų būtinių priemonių fiziniam kultūros objekto išsaugojimui užtikrinti;</p> <p>5.imasi būtinų laikinųjų priemonių, kad užkirstų kelią bet kokiam veiksmui, kuriuo siekiama išvengti grąžinimo procedūros;</p> <p>6.veikia kaip valdytojo ir (arba) turėtojo bei prašančiosios valstybės narės tarpininkės grąžinimo klausimais. Tuo tikslu, nedarant poveikio 6 straipsniui, valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingos valdžios institucijos visų pirma gali sudaryti palankesnes sąlygas įgyvendinti arbitražo procedūrą pagal valstybės narės, į kurią kreipiamasi, nacionalinės teisės aktus, jeigu prašančioji valstybė narė ir valdytojas arba turėtojas duoda savo oficialų sutikimą.</p> <p>Siekdamos bendradarbiauti ir konsultuotis tarpusavyje, valstybių narių centrinės valdžios institucijos naudoja Reglamentu (ES) Nr. 1024/2012 nustatytu specialiai kultūros vertybėms pritaikytu Vidaus rinkos informacinės sistemos (toliau – IMI) moduliu. Jos taip pat gali naudotis IMI su konkrečiais atvejais susijusiai informacijai apie galimai pavogtus arba neteisėtai iš jų teritorijos išvežtus kultūros objektus skelbti. Valstybės narės nusprendžia dėl kitų kompetentingų valdžios institucijų naudojimosi IMI šios direktyvos tikslais.</p>	<p>8) informuoja kitų Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotas valdžios institucijas apie prašančiosios valstybės narės iškeltą bylą dėl atitinkamo kultūros objekto grąžinimo.</p> <p>5. Kultūros ministerija, siekdama bendradarbiauti ir konsultuotis su Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotomis valdžios institucijomis, naudoja 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2008/49/EB (VRI reglamentas) (OJ 2012 L316, p.1) nustatytu specialiai kultūros vertybėms pritaikytu Vidaus rinkos informacinės sistemos (toliau – IMI) moduliu.</p>	<p>priemonės“ (Direktyvos 5 str. 4 punktas), ir „būtiną laikinąsias“ (Direktyvos 5 str.5 punktas).</p>
--	---	--

<p>6 straipsnis</p> <p>Prašančioji valstybė narė valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingame teisme gali pradėti teismo procesą prieš valdytoją arba jei jo nėra – turėtoją, kad būtų užtikrintas iš jos teritorijos neteisėtai išvežto kultūros objekto grąžinimas.</p> <p>Teismo procesas gali būti pradėtas tik tais atvejais, kai prie dokumento, kuriuo pradedamas teismo procesas, yra pridėti:</p> <p>a) dokumentas, kuriame aprašomas objektas, dėl kurio pateiktas prašymas, ir kuriame konstatuojama, kad tai yra kultūros objektas;</p> <p>b) prašančiosios valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos pareiškimas, kad šis kultūros objektas buvo neteisėtai išvežtas iš jos teritorijos.</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalis</p> <p>2. Ieškinys dėl grąžinimo gali būti pareikštas Lietuvos Respublikos teismui ne vėliau kaip per trejus metus nuo tos dienos, kai prašančioji valstybė narė, sužinojo kultūros objekto buvimo vietą, jo savininko ar valdytojo tapatybę. Prašančioji valstybė narė, kuri kreipiasi dėl kultūros objekto grąžinimo, kartu su ieškiniu turi pateikti:</p> <p>1) dokumentą, kuriame aprašomas daiktas ir konstatuojama, kad tai yra kultūros objektas;</p> <p>2) prašančiosios valstybės narės įgaliotų valdžios institucijų pareiškimą, kad šis kultūros objektas buvo neteisėtai išvežtas iš jos teritorijos.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>7 straipsnis</p> <p>Prašančiosios valstybės narės kompetentinga centrinė valdžios institucija nedelsdama informuoja valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingą centrinę valdžios instituciją apie tai, kad buvo padėtas teismo procesas siekiant užtikrinti atitinkamo objekto grąžinimą.</p> <p>Valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentinga centrinė valdžios institucija nedelsdama apie tai informuoja kitų valstybių narių centines valdžios institucijas.</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsnio 2 dalies 8 punktas, 4 ir 5 dalys</p> <p>2. Kultūros ministerija, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai ar tarptautinės sutartys, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir besikreipianti Europos Sąjungos valstybė narė ar trečioji užsienio valstybė nustato kitaip:</p> <p>8) informuoja kitų Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotas valdžios institucijas apie prašančiosios valstybės narės iškeltą bylą dėl atitinkamo kultūros objekto grąžinimo.</p> <p>4. Kultūros ministerija kreipiasi su prašymu į Europos Sąjungos</p>	<p>Visiškas</p>

<p>Informacija keičiamasi naudojantis IMI, laikantis taikytinų teisės nuostatų dėl asmens duomenų ir privatumo apsaugos, nedarant poveikio kompetentingų centrinių valdžios institucijų galimybei naudotis ne tik IMI, bet ir kitomis susižinojimo priemonėmis.</p>	<p>valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės įgaliotą instituciją dėl neteisėtai iš Lietuvos Respublikos teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, informuoja, kad buvo pradėtas teismo procesas siekiant užtikrinti atitinkamo kultūros objekto grąžinimą, nurodo teismo proceso pradėjimo pagrindą ir rūpinasi jų kultūros objektų susigrąžinimu. Europos Sąjungos valstybės narės teismui priėmus sprendimą grąžinti Lietuvos Respublikai neteisėtai išvežtą kultūros objektą ir priteisus teisingą kompensaciją esamam kultūros objekto savininkui ir (arba) valdytojui, Lietuvos Respublika kompensaciją sumoka atgavusi neteisėtai išvežtą kultūros objektą. Lietuvos Respublika taip pat padengia sprendimo grąžinti neteisėtai išvežtą kultūros objektą vykdymo ir neteisėtai išvežto kultūros objekto fizinio išsaugojimo išlaidas. Kompensacijos už neteisėtai išvežtų kultūros objektų grąžinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.</p> <p>5. Kultūros ministerija, siekdama bendradarbiauti ir konsultuotis su Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotomis valdžios institucijomis, naudojasi 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2008/49/EB (VRI reglamentas) (OJ 2012 L316, p.1) nustatytu specialiai kultūros vertybėms pritaikytu Vidaus rinkos informacinės sistemos (toliau – IMI) moduliui.</p>	
<p>8 straipsnis</p> <p>1. Valstybės narės savo teisės aktuose numato, kad teismo procesas dėl grąžinimo pagal šią direktyvą negali būti pradėtas praėjus daugiau kaip trejiems metams nuo tos dienos, kai prašančiosios valstybės narės kompetentinga centrinė valdžios institucija sužinojo kultūros objekto buvimo vietą ir jo valdytojo arba</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsnis</p> <p>1. Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybių narių išvežti į Lietuvos Respubliką kultūros objektai grąžinami tai valstybei, kuri kreipiasi dėl jų grąžinimo, kai Lietuvos Respublikos teismas priima atitinkamą sprendimą. Prašančioji valstybė narė ieškinį teismui gali pareikšti dėl kultūros objekto, kuris buvo neteisėtai išvežtas iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos nuo 1993 m. sausio 1 d., praėjus ne daugiau kaip 30 metų nuo kultūros objekto neteisėto išvežimo iš prašančiosios valstybės narės teritorijos.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>turėtojo tapatybę.</p> <p>Bet kokių atvejų toks teismo procesas negali būti pradėtas praėjus daugiau kaip 30 metų nuo objekto neteisėto išvežimo iš prašančiosios valstybės narės teritorijos.</p> <p>Tačiau objektų, kurie yra 2 straipsnio 8 punkte apibrėžtų visuomeninių kolekcijų dalis, ir objektų, kurie priklauso bažnytinių ar kitų religinių apeigų įstaigų inventoriams, atveju valstybės narėse, kuriose jiems pagal nacionalinę teisę taikomos specialios apsaugos priemonės, teismo procesui dėl grąžinimo pradėti taikomas 75 metų terminas, išskyrus valstybės narses, kuriose tokiame teismo procesui netaikomas joks terminas, arba atvejus, kai valstybių narių dvišaliuose susitarimuose numatytas terminas yra ilgesnis kaip 75 metai.</p> <p>2. Teismo procesas dėl grąžinimo negali būti pradėtas, jei tuo momentu, kai jis turi būti pradėtas, kultūros objekto išvežimas iš prašančiosios valstybės narės teritorijos nebėra neteisėtas.</p>	<p>2. Ieškinys dėl grąžinimo gali būti pareikštas Lietuvos Respublikos teismui ne vėliau kaip per trejus metus nuo tos dienos, kai prašančioji valstybė narė, sužinojo kultūros objekto buvimo vietą, jo savininko ar valdytojo tapatybę. Prašančioji valstybė narė, kuri kreipiasi dėl kultūros objekto grąžinimo, kartu su ieškiniu turi pateikti:</p> <p>1) dokumentą, kuriame aprašomas daiktas ir konstatuojama, kad tai yra kultūros objektas;</p> <p>2) prašančiosios valstybės narės įgaliotų valdžios institucijų pareiškimą, kad šis kultūros objektas buvo neteisėtai išvežtas iš jos teritorijos.</p> <p>3. Europos Sąjungos valstybės narės ieškinys dėl kultūros objektų grąžinimo gali būti pareiškiamas praėjus ne daugiau kaip 75 metams nuo kultūros objekto neteisėto išvežimo iš Europos Sąjungos valstybės narės, kuri dėl to kreipėsi, teritorijos tais atvejais, kai Europos Sąjungos valstybės narėse kultūros objektai sudaro visuomeninių kolekcijų dalį priklauso bažnytinių ar kitų religinių apeigų įstaigų inventoriams, kuriems taikomos ypatingos apsaugos nuostatos pagal atitinkamus Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus. Lietuvos Respublikos su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis sudarytuose dvišaliuose susitarimuose gali būti numatytas ilgesnis kaip 75 metai terminas grąžinimo procesui pradėti.</p> <p>4. Teismo procesas dėl grąžinimo negali būti pradėtas, jei tuo momentu, kai jis turi būti pradėtas, kultūros objekto išvežimas iš prašančiosios valstybės narės teritorijos nebėra neteisėtas.</p>	
<p>9 straipsnis</p> <p>Išskyrus atvejus, kai 8 ir 14 straipsniuose numatyta kitaip, kompetentingas teismas nurodo grąžinti atitinkamą kultūros objektą, jeigu nustatoma, kad tai yra kultūros objektas, kaip apibrėžta 2 straipsnio 1 punkte, ir kad jis buvo</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsnis</p> <p>1. Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybių narių išvežti į Lietuvos Respubliką kultūros objektai grąžinami tai valstybei, kuri kreipiasi dėl jų grąžinimo, kai Lietuvos Respublikos teismas priima atitinkamą sprendimą. Prašančioji valstybė narė ieškinį teismui gali pareikšti dėl</p>	<p>Visiškas</p>

<p>neteisėtai išvežtas iš valstybės narės teritorijos.</p>	<p>kultūros objekto, kuris buvo neteisėtai išvežtas iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos nuo 1993 m. sausio 1 d., praėjus ne daugiau kaip 30 metų nuo kultūros objekto neteisėto išvežimo iš prašančiosios valstybės narės teritorijos.</p>	
<p>10 straipsnis</p> <p>Tais atvejais, kai valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingas teismas nurodo grąžinti objektą, jis valdytojui priteisia tokią kompensaciją, kuri, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, yra teisinga, jeigu šis valdytojas įrodo, kad įsigydamas objektą jis buvo pakankamai rūpestingas ir apdairus.</p> <p>Nustatant, ar valdytojas buvo pakankamai rūpestingas ir apdairus, atsižvelgiama į visas objekto įsigijimo aplinkybes, visų pirma į objekto kilmės dokumentus, leidimus išvežti, kurių reikia pagal prašančiosios valstybės narės teisės aktus, susijusių asmenų reputaciją, sumokėtą kainą, tai, ar valdytojas ieškojo informacijos kuriame nors prieinamame pavogtų kultūros objektų registre, ir visą kitą svarbią informaciją, kurią jis būtų galėjęs pagrįstai gauti, arba į tai, ar jis ėmėsi bet kokių kitų veiksmų, kurių tokiomis aplinkybėmis būtų ėmėsis protingas asmuo.</p> <p>Dovanojimo arba paveldėjimo atveju valdytojo padėtis nėra palankesnė nei asmens, iš kurio jis tą objektą tuo būdu įsigijo.</p> <p>Prašančioji valstybė narė sumoka tą kompensaciją grąžinus objektą.</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsnio 5 dalis</p> <p>5. Lietuvos Respublikos teismas priima sprendimą grąžinti prašančiajai valstybei narei neteisėtai išvežtą kultūros objektą ir jo savininkui ir (arba) valdytojui iš prašančiosios valstybės narės priteisia tokią kompensaciją, kuri pagal bylos aplinkybes laikoma teisinga, jeigu šis savininkas ir (arba) valdytojas įrodo, kad įsigydamas kultūros objektą, buvo pakankamai rūpestingas ir apdairus. Nustatant, ar savininkas ir (arba) valdytojas buvo pakankamai rūpestingas ir apdairus, atsižvelgiama į visas kultūros objekto įsigijimo aplinkybes, visų pirma į kultūros objekto kilmės dokumentus, leidimus išvežti, kurių reikia pagal prašančiosios valstybės narės teisės aktus, savininko ir (arba) valdytojo reputaciją, sumokėtą kainą, tai, ar savininkas ir (arba) valdytojas ieškojo informacijos kuriame nors prieinamame pavogtų kultūros objektų registre, ir visą kitą svarbią informaciją, kurią jis būtų galėjęs pagrįstai gauti, arba į tai, ar jis ėmėsi bet kokių kitų veiksmų, kurių tokiomis aplinkybėmis būtų ėmėsis protingas asmuo. Dovanojimo arba paveldėjimo atveju savininko ir (arba) valdytojo padėtis nėra palankesnė nei asmens, iš kurio jis tą kultūros objektą tuo būdu įsigijo.</p> <p>Biudžeto įstatymo 15 straipsnio 2 ir 3 dalys.</p> <p>2. Vyriausybės rezervo lėšos naudojamos:</p> <p>3) vykdant arbitražų ar teismų sprendimus, kuriais iš Lietuvos valstybės priteistos mokėtinos sumos, taip pat kitoms išlaidoms ginant valstybės interesus padengti;</p> <p>3. Vyriausybės rezervo lėšų skyrimo ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>11 straipsnis</p> <p>Sprendimo, kuriuo nurodoma grąžinti kultūros objektą, vykdymo išlaidas padengia prašančioji valstybė narė. Ta pati tvarka taikoma išlaidoms, patirtoms taikant 5 straipsnio 4 punkte nurodytas priemonės.</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsnio 3 ir 4 dalys</p> <p>3. Kultūros ministerija turi teisę iš prašančiosios valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės reikalauti kompensacijos už grąžinamus prašančiajai valstybei narei ar trečiajai užsienio valstybei kultūros objektus, įtrauktus į muziejų, bibliotekų ir Nacionalinio dokumentų fondo apskaitos dokumentus.</p> <p>4. Kultūros ministerija kreipiasi su prašymu į Europos Sąjungos valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės įgaliotą instituciją dėl neteisėtai iš Lietuvos Respublikos teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, informuoja, kad buvo pradėtas teismo procesas siekiant užtikrinti atitinkamo kultūros objekto grąžinimą, nurodo teismo proceso pradėjimo pagrindą ir rūpinasi jų kultūros objektų susigrąžinimu. Europos Sąjungos valstybės narės teismui priėmus sprendimą grąžinti Lietuvos Respublikai neteisėtai išvežtą kultūros objektą ir priteisus teisingą kompensaciją esamam kultūros objekto savininkui ir (arba) valdytojui, Lietuvos Respublika kompensaciją sumoka atgavusi neteisėtai išvežtą kultūros objektą. Lietuvos Respublika taip pat padengia sprendimo grąžinti neteisėtai išvežtą kultūros objektą vykdymo ir neteisėtai išvežto kultūros objekto fizinio išsaugojimo išlaidas. Kompensacijos už neteisėtai išvežtų kultūros objektų grąžinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>12 straipsnis</p> <p>Atitinkamai 10 ir 11 straipsniuose nurodyta teisinga kompensacija sumokama ir išlaidos padengiamos nedarant poveikio prašančiosios valstybės narės teisei imtis veiksmų, kad šios sumos būtų susigrąžintos iš asmenų, atsakingų už neteisėtą kultūros objekto išvežimą iš jos teritorijos.</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsnio 6 dalis</p> <p>6. Teisinga kompensacija mokama, teismo sprendimo vykdymo ir neteisėtai išvežto kultūros objekto fizinio išsaugojimo patirtos išlaidos padengiamos nepažeidžiant prašančiosios valstybės narės teisės imtis tinkamų veiksmų ir atsiimti šias sumas iš asmenų, atsakingų už tokį neteisėtai išvežto kultūros objekto išvežimą iš jos teritorijos.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>13 straipsnis</p> <p>Gražinus kultūros objektą, nuosavybės teisę į jį reglamentuoja prašančiosios valstybės narės teisė.</p>	<p>Pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsnio 7 dalis</p> <p>7. Gražinus kultūros objektą, nuosavybės teisę į jį reglamentuoja prašančiosios valstybės narės teisė.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>14 straipsnis</p> <p>Ši direktyva taikoma tik tiems kultūros objektams, kurie buvo neteisėtai išvežti iš valstybės narės teritorijos 1993 m. sausio 1 d. arba po šios dienos.</p>	<p>Pakeitimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalis</p> <p>1. Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybių narių išvežti į Lietuvos Respubliką kultūros objektai gražinami tai valstybei, kuri kreipiasi dėl jų gražinimo, kai Lietuvos Respublikos teismas priima atitinkamą sprendimą. Prašančioji valstybė narė ieškinį teismui gali pareikšti dėl kultūros objekto, kuris buvo neteisėtai išvežtas iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos nuo 1993 m. sausio 1 d., praėjus ne daugiau kaip 30 metų nuo kultūros objekto neteisėto išvežimo iš prašančiosios valstybės narės teritorijos.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>15 straipsnis</p> <p>1. Kiekviena valstybė narė gali taikyti šioje direktyvoje numatytas priemones objektams, kurie nėra 2 straipsnio 1 punkte apibrėžti objektai, gražinti.</p> <p>2. Kiekviena valstybė narė gali šioje direktyvoje numatytas priemones taikyti ir prašymams gražinti kultūros objektus, kurie iš kitų valstybių narių teritorijos buvo neteisėtai išvežti iki 1993 m. sausio 1 d.</p>	<p>Kitiems objektams gražinti įstatymo nuostatos nebus taikomos.</p> <p>Įstatymo nuostatos bus taikomos tik nuo 1993 m. sausio 1 d. išvežtiems kultūros objektams gražinti.</p>	
<p>16 straipsnis</p> <p>Ši direktyva nedaro poveikio teismo procesui civilinėje arba baudžiamojame byloje, kurį pagal valstybių narių nacionalinės teisės aktus gali pradėti prašančioji valstybė narė ir (arba)</p>	<p>Pakeitimo įstatymo 5 straipsnio 8 dalis</p> <p>8. Šis įstatymas nedaro poveikio teismo procesui civilinėje arba baudžiamojame byloje, kurį pagal Lietuvos Respublikos nacionalinės teisės aktus gali pradėti prašančioji valstybė narė ir (arba) pavogto kultūros objekto savininkas.</p>	<p>Visiškas</p>

pavogto kultūros objekto savininkas.		
17 straipsnio 1 dalis 1. Ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 18 d., o po to kas penkerius metus valstybės narės pateikia Komisijai ataskaitą dėl šios direktyvos taikymo.	Pakeitimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalis 7. Kultūros ministerija kas penkerius metus teikia Europos Komisijai ataskaitą dėl šio įstatymo įgyvendinimo.	Visiškas
17 straipsnio 2 dalis 2. Kas penkerius metus Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ataskaitą, kurioje apžvelgiamas šios direktyvos taikymas ir veiksmingumas. Kartu su šia ataskaita prireikus pateikiami atitinkami pasiūlymai.	Nuostata perkėlimo nereikalauja, skirta Komisijai	
18 straipsnis Reglamento (ES) Nr. 1024/2012 priedas papildomas šiuo punktu: „8. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012, 5 ir 7 straipsniai.“	Nuostata perkėlimo nereikalauja	
19 straipsnis 1. Ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 18 d. valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad būtų laikomasi šios direktyvos 2 straipsnio 1 punkto,	Nuostata perkėlimo nereikalauja	

<p>5 straipsnio pirmos pastraipos 3 punkto, 5 straipsnio antros pastraipos, 7 straipsnio trečios pastraipos, 8 straipsnio 1 dalies, 10 straipsnio ir 17 straipsnio 1 dalies.</p> <p>Jos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą.</p> <p>Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti pareiškimą, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvas, kurios panaikinamos šia direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Tokios nuorodos darymo tvarką ir to pareiškimo redakciją nustato valstybės narės.</p> <p>2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.</p>	<p>Pakeitimo įstatymo 8 straipsnis</p> <p>Pakeisti įstatymo priedo 1 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„1. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OJ 2014 L 159, p. 1).“</p>	
<p>20 straipsnis</p> <p>Direktyva 93/7/EEB su pakeitimais, padarytais direktyvomis, nurodytomis I priedo A dalyje, panaikinama nuo 2015 m. gruodžio 19 d., nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su I priedo B dalyje nurodytais direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais.</p> <p>Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.</p>	<p>Nuostata perkėlimo nereikalauja, skirta Komisijai</p>	

<p>21 straipsnis</p> <p>Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.</p> <p>2 straipsnio 2–8 punktai, 3 ir 4 straipsniai, 5 straipsnio pirmos pastraipos 1, 2 ir 4–6 punktai, 6 straipsnis, 7 straipsnio pirma ir antra pastraipos, 8 straipsnio 2 dalis, 9 straipsnis, 10 straipsnio trečia ir ketvirta pastraipos bei 11–16 straipsniai taikomi nuo 2015 m. gruodžio 19 d.</p>	<p>Nuostata perkėlimo nereikalauja</p>	
<p>22 straipsnis</p> <p>Direktyva skirta valstybėms narėms.</p>		

Kultūros ministras
 Šarūnas Birutis
 2016.08.10

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2016-08-24 Nr. (1.6) 2T-1003
I 2016-08-11 Nr. S1-283

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1179 2, 11, 13, 14, 16, 17, 18 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Teisingumo ministerija, pagal kompetenciją pakartotinai išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 11, 13, 14, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas), pastabų ir pasiūlymų dėl Projekto teisinio reguliavimo tikslo, pasekmių ir teisės technikos neturi. Dėl Projekto teisinio reguliavimo priemonių norėtume pažymėti, kad būtina tikslinti Projekto 9 straipsnio 2 dalies nuostatą „iki įstatymo įsigaliojimo susiklosčiusiems santykiams“, detalizuojant ir įvardinant konkrečius teisinius santykius.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

Petras Grigalis, (8 5) 266 2978, el. p. petras.grigalis@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR.
I-1179 2, 11, 14, 16, 17, 18 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO
(TOLIAU-PROJEKTAS) (TAP-16-1069, TAIS-16-2610(3))**

2016-06-23 Nr.NV-2053

Vilnius

Įvertinus Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Kultūros ministerijos teikime nurodyta, kad vienas iš Projektu teikiamų Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 11, 14, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau- Įstatymo projektas) tikslų yra įgyvendinant Tarybos 2014 m. gegužės 15 d. direktyvą Nr.2014/60/ES (toliau -Direktyva) dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo (kurioje nauja redakcija yra išdėstoma keičiama direktyva Nr.93/7/EEB), šias Direktyvos nuostatas perkelti į Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą (toliau-Keičiamas įstatymas). Atkreipiame dėmesį į tai, kad į Įstatymo projektą perkeliamos pažodinės Direktyvos nuostatos daro Įstatymo projekto kai kurių nuostatų tekstą sunkiai suprantamą (pvz. Keičiamo įstatymo 2 straipsnio 15 dalis), be to, Įstatymo projekte ir galiojančiame Keičiamame įstatyme yra įvairiai vartojama sąvoka „Europos Sąjungos valstybė narė“, „kita Europos Sąjungos valstybė narė“, „valstybė narė“, „užsienio valstybė“ (į tai Įstatymo projekto rengėjų buvo atkreipusi dėmesį Teisingumo ministerija savo 2016 m. gegužės 27 d. išvadoje (2) pastaba). Atsižvelgiant į tai, kad Direktyvos nuostatos taikomos valstybėms narėms, siūloma aiškiai Įstatymo projekte išdėstyti šias sąvokas (nepakanka Derinimo pažymoje nurodyti argumentus, kokiais atvejais šios sąvokos naudojamos) ir šiuo aspektu peržiūrėti visas Keičiamo įstatymo nuostatas.

2. Įstatymo projekto 1 straipsniu Keičiamo įstatymo 2 straipsnio 15 dalis neatitinka Direktyvos 2 straipsnio 8 dalyje nurodytos sąvokos, nes pagal Keičiamo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir 6 straipsnio 5 dalį į Kultūros vertybių registrą gali būti įrašomas kilnojamas daiktas, kuris *nepriklauso* valstybei. Be to, tikslintina nuostata, nustatanti, kad kolekcijos nuosavybės teise gali priklausyti ES valstybėje narėje *esančiam* ir pagal tos valstybės teisės aktus viešuoju laikomam juridiniam asmeniui, kurio *dalyvė* yra valstybė (jos institucijos) arba vietinės ar regioninės valdžios institucija, tuo aspektu, kad juridinis asmuo toje valstybėje narėje turėtų būti įsteigtas, o valstybės (jos institucijų) arba vietinės ar regioninės valdžios institucijų buvimas jo dalyve užtikrintų Direktyvoje nustatytą priklausymą šioms institucijoms nuosavybės teise.

Siūlytina apibrėžiant sąvoką „visuomeninės kolekcijos“ po nuorodos, kaip ši sąvoka suprantama Lietuvos Respublikos visuomeninių kolekcijų prasme, prieš žodį „priklauso“ įrašyti žodį „arba“ ir ją išdėstyti

pagal Direktyvoje nurodytą apibrėžimą (vietoje priešpaskutinio žodžio „savivaldybės“ įrašant bendresnio pobūdžio sąvoką „vietos ar regioninės valdžios“).

3. Pastebėtina, kad Įstatymo projekto 2 straipsniu Keičiamo įstatymo 11 straipsnis pakartoja dabar galiojančio įstatymo 11 straipsnio 1 dalį, todėl nesuprantamas Įstatymo projekto 2 straipsnio tikslingumas.

4. Įstatymo projekto 4 straipsniu Keičiamo įstatymo 16 straipsnio 3 dalies paskutinio sakinio nuostata derintina su Direktyvos 8 straipsnio 1 dalies trečiojoje pastraipoje nurodyta išimtimi. Be to, pirmame sakinyje vietoje „valstybės narės įstatymus“ reikėtų įrašyti „valstybės narės teisės aktus“.

5. Įstatymo projekto 4 straipsniu Keičiamo įstatymo 16 straipsnio 5 dalies antrą sakinį, vadovaujantis Direktyvos 10 straipsnio 2 pastraipa siūlytina papildyti nuostata dėl *susijusių asmenų*. Taip pat pastebėtina, kad 16 straipsnio 5 dalies nuostata, kad Lietuvos Respublikos teismui priėmus sprendimą grąžinti prašančiai valstybei narei neteisėtai išvežtą kultūros objektą ir jo savininkui ar valdytojui priteisus kompensaciją, ši kompensacija sumokama iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo, neatitinka Direktyvos 10 straipsnio, pagal kurį kompensaciją grąžinus objektą sumoka *prašančioji valstybė narė*.

Taip pat vadovaujantis Direktyvos 11 straipsniu Įstatymo projekto 4 straipsniu Keičiamo įstatymo 16 straipsnio 5 dalyje siūlytina nurodyti, kad valstybė narė grąžinus kultūros objektą apmoka ne tik kompensaciją, bet ir teismo sprendimo vykdymo išlaidas bei išlaidas, kurios buvo patirtos fizinio kultūros objekto išsaugojimui užtikrinti, atitinkamai tikslinant 16 straipsnio 6 dalį.

6. Atsižvelgiant į šios išvados 1 pastabą dėl nevienodų sąvokų vartojimo, tikslintinas Įstatymo projekto 5 straipsniu Keičiamo įstatymo 17 straipsnis, aptariant, kas yra kitos užsienio valstybės (čia, matyt, turima omenyje trečiosios šalys). Be to, manytina, kad šiame straipsnyje turėtų būti nurodoma, kad pagal tarptautines sutartis gali būti grąžinami ne tik iš kitų užsienio valstybių išvežti kultūros objektai, bet pagal dvišales sutartis gali būti grąžinami ir iš Lietuvos Respublikos neteisėtai išvežti kultūros objektai.

7. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto 6 straipsniu Keičiamo įstatymo 18 straipsnio 1 dalis taikytina ne tik valstybių narių, bet ir užsienio valstybių narių atveju, siūlytina peržiūrėti visą Keičiamo įstatymo 18 straipsnio 2 dalį ir arba ją nuosekliai taikyti tik valstybių narių, arba ir valstybių narių, ir užsienio valstybių atžvilgiu. Pastebėtina, kad pagal Direktyvos 5 straipsnį, kurį perkelia 18 straipsnio 2 dalis, jos nuostatos privalomai turėtų būti taikomos tik valstybių narių atžvilgiu, todėl atitinkamai turėtų būti peržiūrimos ir visos kitos šio straipsnio dalys.

8. Siūlytina tikslinti Įstatymo projekto 6 straipsniu Keičiamo įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytą valstybės narės centrinės valdžios institucijos sąvoką, atsisakant žodžio „centrinės“, nes pagal Direktyvos 4 ir 5 straipsnius valstybių narių *centrinės* valdžios institucijos kaip paskirtosios pagal Direktyvą institucijos bendradarbiauja ir skatina konsultacijas tarp valstybių narių kompetentingų nacionalinių valdžios institucijų, tuo tarpu kitus veiksmus, susijusius su kultūros objektų grąžinimu, gali atlikti ir kitos nacionalinių valdžios institucijos (atitinkamai tikslintina ir 4 straipsniu Keičiamo įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 2 punktas).

9. Tikslintina Įstatymo projekto 6 straipsniu Keičiamo įstatymo 18 straipsnio 4 dalis ne duodant nuorodą į 16 straipsnio 5 dalyje nurodytą kompensaciją (nes šią kompensaciją pagal tą dalį mokėtų prašančioji valstybė, o ne Lietuvos Respublika), o nurodant, kad Lietuvos Respublika, atgavusi neteisėtai išvežtą kultūros objektą, iš kokių finansinių šaltinių sumoka kompensaciją {...}.

Atsižvelgiant į Direktyvos 5 straipsnio 4 dalį ir 11 straipsnį šią dalį reikėtų papildyti nuostata, kad Europos Sąjungos valstybės narės teismui priėmus sprendimą grąžinti Lietuvos Respublikai neteisėtai išvežtą kultūros objektą, Lietuvos Respublika ne tik padengia sprendimo grąžinti neteisėtai išvežtą kultūros objektą vykdymo išlaidas, bet ir išlaidas, patirtas dėl fizinio kultūros objekto išsaugojimo užtikrinimo.

10. Įstatymo projekto 6 straipsniu Keičiamo įstatymo 18 straipsnio 5 dalyje nuoroda į Reglamentą (ES) Nr. 1024/2012 tikslintina pagal Europos teisės departamento prie teisingumo ministerijos generalinio direktoriaus patvirtintas Europos Sąjungos teisės aktų nuorodų pateikimo įstatymuose ir kituose teisės aktuose rekomendacijas.

11. Įstatymo projekto 6 straipsniu Keičiamo įstatymo 18 straipsnio 7 dalis derintina su Direktyvos 17 straipsniu (jame nurodyta ne Direktyvos įsigaliojimo o jos įgyvendinimo data), nurodant, kada pirmą kartą teikiama ataskaita Europos Komisijai dėl Direktyvos taikymo.

12. Svarstytina, ar Įstatymo projekte neturėtų būti perkeliamos ir Direktyvos 9 straipsnio nuostatos.

13. Atsižvelgiant į Įstatymo projekto 4 straipsniu Keičiamo įstatymo 14 straipsnį, siūlytina Įstatymo projektą papildyti pereinamosiomis nuostatomis dėl procedūrų, pradėtų iki šio įstatymo įsigaliojimo.

14. Atsižvelgiant į aiškinamojo rašto 11 punktą ir į Įstatymo projekto 6 straipsniu Keičiamo įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje nurodytą įstatymo įgyvendinamąjį teisės aktą, siūlytina nukelti ne tik įstatymo 3 straipsnio, bet viso įstatymo įsigaliojimo datą.

2 – ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

Dėl Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 11, ¹³14, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (TAP-16-1069) 16-2610(3)

Pranešėjas: kultūros ministras Šarūnas Birutis

Dalyvauja: Kultūros ministerijos Kultūros politikos departamento Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus vyr. specialistas Mindaugas Žolynas

Posėdžių rengimo skyriaus
vyriausioji specialistė
E. Skodminienė

Klausimo kuratorius: V.Pavardė, parašas

Moduly 2016-06-27

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2016-07-05</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p><i>Sūlyti KM atsižvelgti į TD pastabas; įvertinti TM ir ETD pastabas. Patikrintą projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.</i></p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>